

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felelősszerkesztő: KOCSIS BELA

ÁRA:	Az előfizetés ára helyben:	Az előfizetés ára vidékre:	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:	Előfizetési árak külföldre:	HÍRDETÉSEKET	BUKARESTBEN:
3 LEI	Évente 500 lei Félévre 270 Negyedévre 140 Havonta 52 Kézbesítési díj havonta 10	Évente 600 lei Félévre 320 Negyedévre 170 Havonta 60 Származtatva postán küldve	BRAȘOV—BRASSÓ, Kapu-uca 64—66. szám. Telefonszámok Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.	Évente 800 lei Félévre 500 Negyedévre 250 A portódíjak emelése esetére az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.	Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR, BUCAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjai vesznek fel. APRÓHÍRDETÉSEK közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók	4 LEI Vasárnap 5 LEI

XXX. EVFOLYAM.

BRASOV-BRASSÓ, 1924. május 12. (Hétfő)

109. SZÁM

A sovíniszta kormánylap,

a Viitorul szokása szerint ismét megtámadja az »irredenta« Brassói Lapokat. Ha csak rólunk volna szó, nem foglalkoznánk a gyűlölködő cikkel, de nem hagyhatjuk szó nélkül a Viitorulnak azt a fondorlatos harci módját, amellyel ugyanebben a támadó cikkben a romániai magyarság egysége ellen tör, hogy sorainkban ellentéteket támasszon, s hogy lazítsa a magyar összetartás érzelmi szálait. Felületes történelmi tudással koholmányokra támaszkodva azt állítja a cikkíró, hogy a székely nem magyar. Azután nagyképszerűsítően kijelenti, hogy a civilizált világ már meg tudja különböztetni a magyart a zsidótól, s a székelyt a magyartól.

Igazán nevetséges és badar állítás, hogy a székely nép nem magyar, de éppen az, hogy ez a nyilvánvaló, tendenciózus valóllanság hangoztatása újabb a román sajtóban egyre terjed, megdöbbent.

Vajjon mire való ilyen alaptalanságok terjesztése? Hát már idáig jutottunk? Még azt is el akarják vitatni, hogy a magyar magyar? Bűn már az is, hogy székely másképp mint magyarul nem tud gondolkozni? Erénye lenne, ha megtámadná önmagát, anyanyelvét, hitét, gondolkodásmódját, évezredek hagyományát? Tudják meg, hogy a székely magyarabb az alföldi jász, vagy kunmagyaroknál. Mert a székely mint rokonsági nép már akkor olvadt össze a magyar néppel, mikor az még pogány volt, a rabonbánok idejében.

Nagyon jól ismerjük Jorgának azt a felfedezését, hogy a székelyek elmagyarosított románok. Csak hogy ezt bizonyítani sohasem fogja tudni. S még is Romániában, megesküszik erre az új tévtanra majdnem mindenki, mert a csalhatatlan Jorga mondta, s főképp, mert azt hiszik, hogy ez az állítás a román nemzeti politikának kedvez. A civilizált világot már tele kürtölték azzal az újabb »történelmi tényel«, hogy a barbár magyarok a románságot »elszékelyesítették.« A Viitorul örvendezve hangsúlyozza a legújabb vívmányt, hogy a külföldön most már megtudják különböztetni a székelyt a magyartól. Azt a székeséget, tudniillik, amely egykor román volt, s amelyet eszerint jogosan, az igazság szent nevében idővel ismét románá lehet, sőt kell változtatni. Szóval politikai célokról kell a történelmet állandóan meghamisítani. Csak hogy mi »irredenták«, akik a fajok közti békét komolyan hirdetjük és akarjuk, az ilyen aknamunkát végző valóllanságokról esetenként le fogjuk rántani a leplet.

Voltak nálunk is tulzó történetírók, szerencsére kevés számmal, de a Horváth Istvánok légből kapott meséit, az igazi események meghamisítását nem tűrtük el soha. A tudomány komoly bírálatának máglyáján hamvasztottuk el icsés tanításait. Mert az igazság keresése, kutatása és megtalálása jellemzte mindig a mi történetírásunkat.

Sajnos, hogy a román történetírásnál komoly kritikával csak ritkán találkozunk. Elfogultságuk kivált a magyarsággal szemben határtalan. Figyelmeztetjük tehát a Viitorul és cikkíróját, hogy a történelmet ilyen meghamisításra csak azért, hogy ennek segítségével politikai célokhoz jussunk, erkölcs-telenség. Már pedig régi közmondás, hogy minden nemzeti történetírás

ta erkölcs. Most pedig befejezésül kioktatjuk a Viitorul, hogy mit mond G. Missail »Epoca lui Vasilie Lupul« című munkájában. Ez a kiváló eszű, puritán gondolkozású román történetíró (bár volna hazánkban több ilyen) ezeket mondja: »Rossz történelmet írunk mi. A régi vágáson haladunk. Egyik mondta, mindnyájan mondjuk; egyik hibázott, mindnyájan hibázunk; olyanok vagyunk mint a juhok, egymás után ugrunk. Avagy talán vizsgálódjunk? Nem, édes fiam, higgy és ne vizsgálódjál.«

Népszavazás Németországban a szakértői javaslatok felett

A választások nem teremtettek világos helyzetet

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BERLIN, május 10. A német választások után Németországban a helyzet sokkal bizonytalanabb, mint a hogyan azt a választások előtt, bizva az egész nép egységes hangulatában, remélni lehetett volna. Különösen a szakértői javaslatok azok, amelyek felett nem nyilatkozott meg egyértelműleg a közvélemény és épen ezért a német szociáldemokrata pártvezetőség egyhangulag elhatározta, javasolni fogja, hogy a »szakértői javaslatok« elfogadásáról vagy elutasításáról népszavazás döntsön.

Német-orosz megegyezés orosz-román háború esetére

A Beogradsky Dnevnik szenzációja

A Brassói Lapok tudósítójától

BELGRÁD, május 10. A jugoszláv közvélemény állandóan felszínen tartja annak a konfliktusnak az ügyét, amely Románia és Oroszország között áll fenn azóta, amióta Oroszország a bécsi konferencián Besszarábia kérdését felvetette. Különösen a kormánypárti lapok azok, amelyeknek állandó témája Besszarábia kérdése, s most a Beogradsky Dnevnik című félhivatalos ezzel a kérdéssel kapcsolatban szenzációsnak látszó hírt közöl. A lap szerint

a legutóbb lefolytatott tárgyalások során Oroszországnak sikerült Németország segítségét biztosítania a maga számára a Besszarábia miatt lefolytatandó orosz-román háború esetére. Ez — mondja a Beogradsky Dnevnik — azt jelenti, hogy Románia már most teljesen izolálva van, s tényleges segítséget sehonnan sem kaphat.

A lap cikke politikai körökben érthető feltűnést keltett, bár annak autenticitását igen sokan — jogosan — kétségbe vonják.

A félhivatalos Reuter-ügynökség a következő kommunikék közli:

— Jól informált román körök véleménye szerint Románia és Franciaország tárgyalásai nem végeztek konkrét megállapodásokkal. A megegyezés

Maioreseu Titus pedig elkeseredve kiált fel: »Kulturánk mai irányában legfőbb bűn a hazugság! Hazugság az aspirációkban, a politikában... s a közszellem minden egyes nyilvánulásában.«

A Viitorulnak és mindenkinek el kell ismernie azt az igazságot, hogy a székely sohasem volt román és, hogy a székely-magyar szellem elválaszthatatlanul közös, még akkor is, ha ez a tény nem áll a Viitorul és hasonló szellemű politikai irányzat szolgálatában.

T. D.

„Románia liberális a kisebbségekkel szemben“

Duca külügyminiszter genfi nyilatkozata

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

GENF, május 10. Duca külügyminiszter a román királyi pár genfi látogatása alkalmával a sajtó képviselői előtt nyilatkozott, s kijelentette, hogy Romániát csak egyellén vágy vezérli, és az, hogy békében élhessen és a nemzeti egységet erősíthesse.

Azokkal a nemzetségekkel szemben — mondotta Duca — amelyek Románia területén élnek, a román kormány igen liberális politikát kíván követni,

mert Románia számol azzal, hogy a konszolidáció művét nem lehet kielégítően keresztülvinni, ha a nemzetségeknek nem nyújtanak kielégítő létfeltételeket. Az egyetlen, amit Románia ezzel szemben kíván, az, hogy a kisebbségek há polgárai legyenek a román államnak.

Nyilatkozata végén megcáfolta azt a hírt, hogy Trockij Kamenyevnek, a népbiztosok tanácsa elnökének társaságában Kamanec-Podolszkba érkezett, hogy a román határon álló szovjetszapatokat vezesse.

Parasztlázadás volt Romanatziában

Három halott, husz sebesült

BUKAREST, május 10. Az Aurora és az Indrumarea című lapok jelentése szerint a román Szent György papján Romanatzi-megyében Prezesti és sus és Run cu községekben nagyszámú parasztlázadás tört ki a földosztás körül történt visszaélések miatt. A lázadásnak — a lapok közlése szerint — három halottja és husz súlyos sebesültje van. — Romanatzi megye prefektusa azonnal kiküldte a helyszínre s ott megindította a vizsgálatot, amelynek eredményéről jelentést tett a kormánynak. A prefektus jelentése alapján a belügyminisztérium is jelentést adott ki, amelyben nem cáfolja a lázadást, azonban a három halottról és a husz sebesültől mitsem akar tudni. Ezzel szemben az Aurora és az Indrumarea fenntartják értesülésüket.

Hogyan történik az erdők kisajátítása?

A tegnapi minisztertanács

BUKAREEST, máj. 10. A kormány tagjai tegnap délután 6 órakor minisztertanácsot tartottak Bratianu Jónel elnöke alatt. A minisztertanácsban mindenekelőtt a községi erdőkről szólt, javaslatokat tárgyaltak le, s határozatot hoztak, amely szerint községi erdők számára elsősorban a jogi személyek, másodsorban pedig a magánosok birtokában levő erdősegeket fogják kisajátítani. A kisajátításnál figyelembe fogják venni azokat a kitermelésre vonatkozó szerződéseket, amelyeket az alkotmánytörvény megszavazása előtt kötöttek meg. Az azután nőtt fák azonban az állam tulajdonát képezik.

Anglia új budapesti követe

LONDON, május 10. (Reuter). Az angol király jóváhagyta Colville Barclay Bart stockholmi angol követnek budapesti kávézó történeti kinevezését.

PROLOG.

A fogarasi ref. templomban rendezett nagy templomi hangversenyre írta: Ignác László, Makkai Kornélia.

Öreg templomunk boltos homályán
Térjeng hallgató, méla boru
Vaskos oszlopi s szilárd faldal
Oly magányos, néma, oly szomorú...

Nem világít be bűvös erővel
Buzgó napja, éltető láng.
Hétköznapoknak, élet igának
Zsibbasztó gondja nehezül ránk!

Szép napját újra felhozta az Ur!
Fuss, járjadj újra földön lakó!
Nem érsz rá újra terhes gondtól
Jöni... bármint hív szép horangszó...

Letetted végre gondjait a napnak.
S átcsendül szíved mélyén egy hang:
Ne cs k testednek, lelkednek is élj!
Siess I-tennek hálát adj...!

Oh erőten a te-t, fásult a lélek,
Leszdlit a szívre, leszdlit az est,
Hallgat a temp. om oszlopa, bolija
Eredj a vígaszt másutt keresd!

S keressük másutt, keressük folyvást.
S találdunk mi, kiket bánat gyötört:
Száz kenyeret, vagy dus lakomát.
Uj fájdalmat vagy pernyi gyönyört...

Oh érezzük mi: másdt vár az ember,
Sötét a lélek, üres a szív!
Míg óhaj az az ég világot
Emez remegve Istenhez hív...

De ime mit látok testi szemekkel:
Látom: mint gyul ki ragyogó fény
Öreg templomunk oszlopján, boltján
Fénylő világot draszt felém!

Cseng, bong horangszó, zendül az ének,
Szál a magasba, eget keres.
Oh az dhitat, buzgó fohász
A csüggedt szívnek vígaszt szerez!

Miként e boltok sötét homályán
Áttör az ember gyújtotta láng:
Gyuljon szívünkben hitek világa,
Ragyogó fényt drasztu rank!

Nyílj meg öreg fal, nyílj meg te nagy kő!
Ki befogadta diltott szívet.
Bocsásd ki újra Nagyasszonyunkat!
Anyaszentegyházunk igaz hívét!

Erős alapod fundálta egykor,
Erős hitével ő tartott fenn!
Bocsásd ki hozzánk szellem alakját!
Hadd lássuk újra, lássuk itt lenni!
Példja gyujtsd lángot szívünkben,
Szent hitünkért égő, lobogót,
Lengjen előttünk dicső alapja
Serkentse tette a szunnyadozót!

Építsük bele, falazzuk hozzá
Torony oldalhoz a nagy követ:
És hűnként és dicső példát
Mit majd a hívő bátran követ!
Észetek lángok, hitünk viadja,
Míg bár felettünk az Idd halad!
Gyujtsatok el nem alvó világot:
Tiszta derült fényt e boltok alatt.

S Te jó Istenünk oh tekints alá
Égi trónodról hű népedre!
Segítsd a gyarló, a küzdő embert
Kit teremtettél szent képedre!

1) Vonatközös óra Bethlen Katára, ki templomunkat építette.

Rozsnyó vára a trónörökösé

Brassómezei küldöttség őfensége bukaresti palotájában

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, május 10. Rozsnyó községe történelmi nevezettségű adományozást tett midőn a községi előjáróság javaslatára Károly trónörökösnek adományozta a rozsnyói várat. Az adományozási aktus most zajlott le a trónörökös bukaresti palotájában. Erre az alkalomra Ciurea Joachim dr. brassóvármegyei prefektus vezetésével egy delegáció utazott Bukarestbe, ahol őfensége soseauai palotájában fogadta a küldöttséget, amely csütörtökön délelőtti pontban tizenegy órakor kapott engedélyt az audienciára.

Ciurea prefektus bemutatatta a trónörökösnek a rozsnyói községi előjáróság kebeléből rekrutálódott delegáció tagjait, névszerint Ducariu János községi bíró, Por Hermann jegyzőt, Nán János görögkeleti lelkészt, Liehn Ferenc evangélikus lelkészt, Dobrescu Vazul községi ta-

nácsost, Copony Mihály gazdasági tanácsost és Cipeiu Bertalan tanfelügyelőt. A prefektus ezután beszédet mondott. A melyben a váradományozás tényének méltatása mellett arról a forró, őszinte ragaszkodásról is beszélt, amellyel Brassómezei lakossága a királyi család és a királyi trón várományosa iránt viseltetik. Ducariu lelkész ezután átnyújtotta a rozsnyói vár ünnepélyes elajándékozásáról szóló okiratot, amely román és német nyelven volt meg szerkesztve.

A trónörökös meleg szavakkal köszönte meg a nevezetes ajándékot és örömet fejezte ki afelett, hogy Brassómezei román és szász lakossága személye iránt érzett szeretetében testvéri rokonsággal együttesen határozta el magát a lelkes váradományozásra.

Az első olimpiai mérkőzés Colombes-ban

A román rugby csapat első szereplése

A Brassói Lapok párisi tudósítójától.

PARIS, május 4. Nos, a chamonix-i preludeum után, hol a téli sportokat játszották le, a román-francia rugby mérkőzéssel megkezdődtek az olimpiai játékok. Igaz, hogy ez a rugby turné is — mint már jelentettük — inkább csak három felvonásos előjátéknak s a legjobb rugby csapatok: angolok, skótok, írek, valesziak, ausztráliek, újzealandiak, délamerikaiak és kanadaiak részvétele nélkül olimpiai turnénak alig nevezhető, — a román csapat, bár sok becsvágygal és játékkedvvel, de a siker minden reménye nélkül nevezett be, még mielőtt erejét egy internacionális nőjü csapattal összemérte volna. Tanulni jött Párisba, ahogy Maresco kapitány a fogadtatásánál mondta, hogy játékaik tökéletesítse, s nem azért, hogy győzelmet arasson. A kaliforniaiak rugby csapata is, bár képzett és robusztus testalkatú atlétákból, de közepes rugby játékosokból áll Angliában. Párisba jövet két angol csapatból már kikapott. — Csak az olimpiai bizottság tudja, hogy az angolok részvét lenségével kátyuba juttatott rugby turné, mennyi fejtörést, erkölcsi és anyagi gondot, hírlapi támadást és polémia okozott, sőt voltak, akik ilyen körülmények közt a verseny teljes eljöttét követelték, hisz Franciaországnak mit sem jelentenek az előrelátható győzelmek. De a rugby bonyodalom tanúságait ugylátszik csak a következő olimpiára vonták le — mint értesülünk, törölni fogják a négy év múlva Amsterdamban megtartandó olimpiád programjáról, — az idén azonban, ha csak három résztvevővel, s szinte már előre ismert eredményekkel is, de lejátszák — ime így jött Romániának a szerencse, hogy a VIII. olimpiai játékokat megnyitotta.

Különvonatok a versenyterre

A colombi premier sok embert csal ki a stadionba, pedig május első vasárnapja, s van még látványosság bőven, gyöngyvirág ünnep, a vásárcsarnoki királynők felvonulása, ma működnek először a versaillesi vízművek, a szokásos évi uszóverseny Párison át a Szajná, a long-champs-i, enghien-i löversenyek... A saint lazare-i pályaudvarról déli tizenkettő óta emeletes különvonatok viszik a közönséget Colombes-ba, külön autobuszok a város minden pontjáról. Az új colombes-i megálló, s a Stadion közti utvonat tele vendéglőkkel, kis koreszakkal, olimpiai bárakkal, legtöbb már kőszet, tarka zászlódiszban, angol, olasz, spanyol, féltrásokkal, egyrészt még most építik nagy sietséggel, s az üres telkeken s a házak ablakaiban mindenütt táblák: ez a telek bérbeadó, ez a lakás kiadó a játékok tartamára: a colombesiek nyilván megakarnak gazdagodni — három hónap alatt. Készen van már az olimpiai falu is apró villáival.

Dulakodás a helyekért

A stadion olcsóbb helyei két órákor már megtelnek. A nagy ovális egyik pontján hatalmas fehér zászló leng, rajta az öt világrészt szimbolizáló egymásba fonódó kék-vörös, zöld-sárga, fekete karikákkal. Középen a francia zászló, a francia nagy táblán France-Roumanie,

francia és román zászlóval mellette három megafon tölcse. Felnégy felé a stadion már eléggé beülve: mintegy tizenöt-huszezer ember lehet. A zene a disztribúción játszik. Itt ülnek a hivatalosak, s a sajtó, s idevárják a román királyné érkezését, a ki megígérte jövetelét, de az utolsó perben mégis lemondja, mert súlyos román vereség várható, s ez mind rá, mind a román csapatra kellemetlen lenne. Az olcsóbb tribünök közönsége összezsúfolva zajong, s átkarja törni a választófalat, hogy a szomszéd drágább, de üres helyeket beülje. A rendőrök csak ideig-óráig tudják megakadályozni a forradalmi mozgalmat, s csakhamar a stadion minden pontján, nagy lármával törnek át az elégedetlenek. A fényképezékek és mozioperatőrök, a mező széléről sielve kurbliznak, hogy a megnyitó minden mozzanatát megörökítsék. A megafon a csapatok összehállítását hirdeti ki.

Délután fél négy. Az atléták földalatti helyiségeiből fölbukszan a román csapat Fehér nadrágban és égszínű trikóban vannak. A zene a román himnuszot játsza. A csapatot taps fogadja. Utánuk, fehér dresszben a franciák; a Marseillaise hangjaira. Lassere csapatkapitány kezében románszalagos virágcsokor a román királyné számára. Nagy óváció. De a királyné nincs jelen, s a csokor a tribünök betonszegélyére kerül.

A franciák fölénre

A francia csapat kezd s fölénre nyomban. nyilvánvaló, győztesül játszókkal viszik be az ovális lapdát a román kapu mögé a holt lapta mezejére. Ez minden esetben három pontot jelent, (essa) s ha utána góllal változtatják át a 22-es vonalról, 5 pontot (but). A románoknak csupán egy gólt sikerült elérniük szabadrugásból (ez 3 pont), az első félidőben, míg a jelző tábla a franciák javára már 19 pontot mutat. Még nagyobb lesz főleg a második félidőben. A megafon nem győzi kihirdetni az újabb essai-kezt és gólokat, amiket a francia csapat bead. A franciák fűgűbbek, ötletesebbek és nehezebb test-súlyuak (a rugbynél ez szintén előny) s a mérkőzésben, melyekben a két csapátsor összefogódzva küzd egymás ellen, míg a lapda lábáik közt van, könnyen tolják el a román játékosokat. A románok néha szintén reagálnak, de hiányzik a rendszer, s minden kísérlet már csúrában oldul. Ilyen fölénnyel nem mondhatunk, hogy a játék túlérdemes, vagy izgalmas. Énneon un kiáltja a tömeg az újabb essai-kezt és gólokra, melyek végül is 61 pontra mennek.

A sajtótribün a leginternacionálisabb képet mutatja. A párisi esti lapok Páris Soir, Intransigeant, Presse, Liberté munkatársai lázasan jegyeznek, hogy a telefonkijelzők után egy óra múlva már a Boulevárdokon olvashassák a meccs lefolyását. Különösen sok az angol és amerikai újságíró.

A tűzkeresztség

Az amerikai csapattal való mérkőzés május 11-én még nehezebb feladat elé állít a románokat. Furcsa, mint ugyan nem jobb rugby, játékosok, mint a fran-

ciák, de herculesi termetűek (a legalacsonyabb köztük 1.80 méter és testsúlyra mind 90—120 kiló közt vannak) s mint hirt, roppant brutálisan játszanak. A román csapatnak, ha olimpiadi szereplése nem is valami dicsőséges, ez a két tura mindenesetre jó tűzkeresztség, melynek tanulságait kamatoztathatja, s ha játéka nem is szárnyalta túl a várakozást az olimpiai turnéra való benevezésével, bátorságának és harckészségének adta tanujelét.

Amerikai harangok Havadtón

Egy harangfelszentelés története
A havadtói gazdag-szegények

A Brassói Lapok munkatársától.

MAROSVÁSÁRHELY, május 10. A marostordamegyei Havadtó község református magyarjai vasárnap, e hó 11-én nagy ünnepet ünné. Felszentelik két új harangjukat, amelyeknek érdekesebb történetük van.

Huszonöt évvel ezelőtt Havadtó község református egyházának volt két szegény hiva. Péter és feleség, akik számos munkával gondoskodtak szegények nevelkedő gyermekeik fenntartásáról. Főlegesen néhány fillért, de még egyházi célokra fordították, s a módos gazdákhöz hasonlóan a templomban nekik is megvolt a külön Eszter-padjuk.

A cifra szűr és szegény suba azonban nem sokáig fértek meg békében egymás mellett s egy vasárnap csun a eset történt. Mielőtt a pap meg a kántor bejöttek volna, az egyház Eszter-pados módosai a két szegény embert kivezeték a templomból. A szegény embert pár ezt a szegényt nem tudta elviselni. A férfi elbujdosott Amerikába, az asszony pedig más vallásra tért át. De ez a megoldás nem volt sokáig kedvűrevaló. Az asszony hamarosan visszavért egyháza kebelébe s a férjét is hazahozta a honvágy. Amde fiukat az amerikai szabad polgárok szellemében nevelték s amikor felnőtt — kivándorolt Amerikába.

Aztán közbejött a háború s Havadtó község is odaadta a maga véradóját. Mindkét harangját odaadta a hadvezetőségnek. Es azóta nem hívogatta többé az Isten házába a módosabbakat sem harangszó. Nem tudták előttemteni az új harangok költségeit azóta sem.

Egy évvel ezelőtt egy lelkes levitát kapott a falu. Megkísérelte, hogy a szükséges pénz előieremte a faluban, de az adakozók fillérei lassan csörge-deztek s végre le akart mondani minden reményről, amikor eszébe jutott az Eszter-pados szegényeknek Amerikába szakadt ivadéka. Gondolt egyet s a huszonöt évvel ezelőtt kivezetett öreg emberpár fiától kért adományt. És a sértett büszkeséggel kivándorolt fia a hazi rögöz, falujához és egyházához való nemleges ragaszkodással nemcsak hozzájárult a gyűjtéshez, hanem a két harangot saját költségén megrendelte és egyházának adományozta...

Ezeket a havadtói harangokat fogja felszentelni vasárnap délelőtti Tóth József vásárhelyi református esperes s ezzel a harangok adják meg két és fél évtized után az elégteltelt a két szegény, református havadtói magyarnak is.

Tüdőbaj, Melibetegség, Sápór

ellen fényesen bevált a **Vértesszörp**.
Használják még: asztma, angolkór, heptika, számkökögés, vérvérzés, vérszegénység, női-rájnál, valamint mindenféle gyengeségi és kimerültségi állapotban. — Ezer meg ezer hálalevél bizonyítja a **Vértesszörp** kiváló hatását. London, kóma, Páris és Ostendében kitüntetve. Teljes kurára rendszeresen szükséges **4 üveg ára 300 Lel** frankó.
Sas-gyógyszertárakból, **Vértesszörp** Lajos

ÉRTESÍTÉS!

Van sze encsem értesíteni a n. é. hölgyközönséget, hogy Bachmann-éval társulva, elvállalunk angol, francia kosztümöket és ruhákat a legfinomabb kivitelben.

Tisztelettel
MARENNE ÉS BACHMANN-É.

A. KOVACS A.

UNIONAT SZAGÓ
BRASSÓ,
W-tsz-büfély
4000
BCU Cluj

Nincs kegyelem a külföldre menekült emigráltaknak Csak önként jelentkező kommunisták számíthatnak elnézésre

BUDAPEST, május 10. A magyar kormánypart értekezletet tartott, amelyen kiküldöttek egy bizottságot a házszabály revíziójára. Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter ismertette a vámtarifajavaslatot, amelyről nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter azt mondotta, hogy teljesen egyetért azzal.

Majd Bethlen István gróf miniszterelnök kifejtette a vámtarifáról szóló javaslat sürgősségének okait.

Dr. Sztrache Gusztáv főügyész, a budapesti kir. ügyészség vezetője az emigránsok ügyében kiadott rendeletről az Est munkatársa előtt kijelentette, hogy a rendelet csak azokra a külföldön tartózkodó emigráltakra vonatkozik, akik kommunista bűncselekménnyel vannak terhelve. Nem részesülhetnek kegyelemben azok a terheltek, akik a megtorlás elől külföldre szöktek. Velük szemben ezután is rendes eljárás folytatandó le és ha valaki jelentkezik közlők Magyarországon, azt azonnal letartóztatják. Azoknak a letartóztatásáról akiknek a kirovandó büntetése nem haladhatja meg az öt évet, a vádhatóság eltekint, abban az esetben, ha az illetők önként jelentkeznek. Ezeknek kérvényt kell benyújtaniuk, amelyben bejelentik hazatérési szándékukat. A kérvény sor sa felett a budapesti kir. főügyészség dönt, amely az utasítást megküldi az ügyészségnek. Az ilyen esetekben az illetőknek igazolniuk kell a külföldön tanúsított magatartásukat és azt, hogy nem követtek el az idegenben semmiféle bűncselekményt a magyar állam és társadalmi rend ellen. A rendelet kizárólag a kommunista bűncselekménnyel vádolt emigráltakra vonatkozik.

Az egyéb okokból emigráltakat és azokat, akik külföldi újságokban gyalázták a magyar nemzetet, nem érinti a rendelet. A Károlyi, Garami, Buchinger és társai ügyében kitűzött bünygyi főtárgyalás elnapolása, csak a tárgyalás elnökének személyében bekövetkezett változás miatt történt.

Megkezdődtek a beküldő tanácskozások a szénbányász-sztrájk ügyében

DORTMUND, május 10. (Wolff) Mehlich, birodalmi országos megbízott a Ruhrvidéki bányászsztrájk megszüntetése ügyében megkezdte közvetítő akcióját. A bányászszövetség képviselőit péntek estére meghívta barátságos megbeszélésre. A bányászszövetségek képviselői kijelentették, hogy az ellenlétek kizárólag gazdasági és szakszervezeti természetűek, s azokban semmi politikum sincs.

FIGYELEM!

új árjegyzéket

Kerlész Testvérek cég

Brassó, Kapu uccs 34.

Selyemcsikós szövetek	L. 29- ^{től}
Aljűzők, csikos és kockák	104 "
Pepita szövetek	65 "
Tiszta gajpi chevrot min-don színben	137 "
Zephirek, őriási vász. tékban	32, 45, 49, 60 és 75 stb.
Chifonok	L. 29- ^{től}
Műsü cretonok és dalainak	38 "
Nyári férfi szövetek	170 "
Férfi harisnya	18 "
Női harisnya	25 "
Paplaok v. tával töve	598 "

Hazi törülközők nagy választékban, valamint kerti abroszok és fehér abroszok méter-számba vándélosok részére.

Négy csoportba osztják a lakosságot az állampolgárok összeírásánál

Brassóban csak a jövő héten kezdik meg az összeírást

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, május 10. Az érdeklődés homlokterében az állampolgársági törvény végrehajtásának problémája áll, amelynek helyes megoldásától függ az ország minden polgárának boldogulása, jövője és egzisztenciája. A kérdés tisztázására felmerült lehetőségek között a legérdekesebb és legegyszerűbb módon Gyergyószentmiklóson hajtják végre az állampolgársági törvényt.

Gyergyószentmiklós városi tanácsa Pergariu Péter volt rendőrfőkapitányt, a központi népesedési hivatal főnökét bizta meg az állampolgárságot megállapító munkálatok lebonyolításával és a kérdés tanulmányozásával. Pergariu tervezetet dolgozott ki ebben a tárgyban, majd Bukarestbe utazott, ahol beható tárgyalásokat folytatott a főváros megbízottjaival, majd öt napi bukaresti tartózkodása folyamán a belügyminiszteriumban is hosszabb időt töltött, ahol beszerezte a szükséges adatokat és felvilágosításokat.

Pergariu visszautazása közben Brassót is érintette, ahol hivatalos minőségében látogatást tett Schnell Károly Ernő polgármesternél, Jakobi Gyula és Birtelmer Henrik városi jegyzőknél, az állampolgársági ügyek referenszénél, akikkel egész délelőttön át tartó tanácskozásokkal folytatott abban az irányban, hogy mint lehetne a legkönnyebben lebonyolítani Brassóban is az állampolgárok egybeírásának munkálatait.

A Brassói Lapok munkatársa kérdést intézett Pergariu Péterhez, a tervezete felől. A volt rendőrtiszt, aki a polgársági törvény precíz ismerésén kívül a népesedési hivatal struktúrájával is alaposan tisztában van, érdeklődésemre elmondta, hogy tervezetnek célja a lakosság felesleges veksztelésének elkerülése, harmoniába hozva az összeírást végző hivatalok gazdaságos munkamegkímélésével s végül az állampolgársági törvény által felidézett bizonytalanság eloszlatása. Az összeírás egyszerűsítése érdekében négy kategóriába sorozza az ország állampolgárait.

Az első kategóriába azok a családok tartoznak, amelyeknek családfelei az illető községben, vagy városban születtek, ugyanott állandó lakásuk van s már 1918 előtt automatice jutottak illetőséghez. Ezeket mindenféle formalitás nélkül felveszik az állampolgárok előzetes névjegyzékébe.

A második kategória azokból az állampolgárokból rekrutálódna, akik nem születtek ugyan a szóbanforgó városban, de a város területén laktak, ottani, vagy Románia más helységeiben illetőséggel rendelkeznek és ezt az illetékes városi vagy községi hatóságok által kiállított igazolvánnyal bizonyítani tudják.

Harmadsorban azok jönnek, akik bár külföldön születtek, de 1914 előtt megtelepedtek az országban, azóta Románia valamelyik községében, vagy vá-

rosában laktak, és 1918 előtt megszerezték az illetőséget.

A negyedik kategóriába azok az idegenek sorolandók, akik 1914 előtt telepedtek meg Romániában, azóta nem tudtak szert tenni illetőségi bizonyítványra, de közjegyző előtt optáltak, vagy optálják a román állampolgárságot.

A három első csoportba tartozók honpolgársága hivatalból ismertetnék el, míg a negyedik kategóriabeliek állampolgárságának elismerése csupán a belügyminiszter és az igazságügyminiszter jóváhagyása után történne meg.

Ezzel a csoportosítással — monddta Pergariu főnök — elérnők azt, hogy a lakosság 60 percentjének román honpolgársága végtelenül egyszerű módon s főleg az érdekeltek molesztálása mellőzésevel állapíttatnék meg. Az állampolgárok névjegyzékét a népesedési hivatalok által rendszeresen vezetett kimutatások alapján készítenék el. Gyergyószentmiklóson május elsejével megkezdődött az állampolgárok összeírása a tervezetem szerint. A Brassó város vezetésével folytatott tárgyalásaim az a reménnyel kecsegtetnek, hogy

Brassóban is az én tervezetemet tekintetbevételevel fogják megállapítani a lakosság állampolgárságát.

A gyergyószentmiklósi népesedési hivatal főnökének feltétlenül érdekes közlései után a Brassói Lapok munkatársa felkereste Jakobi Gyula városi tanácsjegyzőt, aki szintén elismeréssel nyilatkozott Pergariu módszeréről.

Brassó város tanácsa jövő hét szerdáján megtartandó ülésén fogja véglegesen eldönteni, hogy mely technikai módokat követi majd fogjuk végrehajtani Brassóban az állampolgársági törvényt. Nincs kizárva, hogy Pergariu főnök elgondolásának saroktételét magunkévá fogjuk tenni, bár meg kell jegyeznem, hogy ebben a tekintetben a városnak van már egy korábbi terve, amely

hasznosítva a népesedési hivatal adatainak felhasználásával kívánja összeírni a város román állampolgárait.

Ez olyképen történne, hogy a népesedési hivatal nyilvántartásából megállapítanánk, hogy a szabályok szerint ki nyerte el a helybeli illetőséget s ezek honpolgársága az illetők beidézésével történne meg, míg azokat a román állampolgárokat, akiknek illetőségi ügyei bizonyításra szorulnak, a városrészenként működő bizottságok elé fogják citálni, hogy ott írásokkal igazolják állampolgárságukat. A kérdés tökéletes tanulmányozására különben a jövő hét végén Socaciu Emil helyettes polgármester ural Bukarestbe utazunk.

munkás felvettette magát a gyárba, állan doan a munkások között forgolódott, s rövidesen sikerült is megállapítania, hogy a merényletet egy Fogel Ferenc nevű 34 éves villanyszerelő akarja végrehajtani, aki titokban kommunista propagandát is kifejti a gyári munkásság között.

A detektív ezután leleplezte magát Fogel előtt és a gyárbeliek legnagyobb elámulására elővezette Fogelt a főkapitányságra. Midőn itt bizonyítékot mutattak fel neki bűnösségére nézve, zavarosan válaszolt és folytonosan politikáról és kommunista eszmékről akart beszélni. Később elmondotta a munkás, hogy

a névtelen levelet maga írta, hogy miat kommunistát letartóztassák,

majd cserébe kiadják Szovjetoroszországnak. A meglepetéstől csodálkozó rendőrtisztnek és detektívnek azt a felvilágosítást adta cselekedetéről, hogy azért akart Oroszországba kimenni, hogy megszabaduljon a feleségétől, akivel rossz viszonyban él.

Megoldódott a Reinitz-rejtély

Az áldozatokat felbérelt gyilkosok tették el láb alól, a felbujtó Reinitz volt

A Brassói Lapok tudósítójától.

SZATMAR, május 10. Kilenc hónapig tartó lankadatlan nyomozás után, amelyet nagyrészen a kassai rendőrség folytatott le, a Reinitz rejtély, amely az egész világ sajtóját hónapok óta foglalkoztatta, végre megoldódott. A kassai rendőrség részéről Pongrácz Gusztáv rendőrtanácsos, a nyomozás agilis vezetője, aki több ízben Szatmáron is megfordult, teljes világosságot derített a bűnygynek eddig ismeretlen részleteire.

A kassai rendőrség ugyanis néhány nappal ezelőtt csavargás miatt letartóztatott egy Matej Sándor nevű egyént, akit azzal gyanúsítottak, hogy Reinitz-cel összeköttetésben állt, s aki ellen ugyancsak a Reinitz per egyik gyanúsítottja, Kollár Ferenc terhelő vallomást tett.

Napokon át folytatta a rendőrség Matej Sándor kihallgatását. Félig munkás, félig parasztkülsejű 26 éves fiú, kezdetben semmiről sem akart tudni, letargikus nemtörődomséggel hallgatta a kérdéseket, és ha beszélt, akkor konokul tagadott mindent. A keresztkérdések súlya alatt nemsókára összeropant és teljesen beismerő vallomást tett. Elmondta Matej, hogy 1922. nyarán, egy régi ismerőse: Kollár Ferenc társaságában a Pesti-uton állott.

Amint beszélgettek, egy nagyszakál lu zsidó ember lépett Kollárhoz és ismerősként üdvözölte. Rövid beszélgetés után az idegen közölte velük, hogy van egy pénzes zsidója, akit el kellene tenni láb alól. Pontosan leírta a kiszemelt áldozat külsejét és megjelölte a helyet, ahol az orgyilkosoknak lesbe kell állaniuk. Minden úgy történt, ahogy kitervezték. Matej magához vette vadászfegyverét és Kollárral együtt elrejtőztek a kavecsányi út mellett. Hét óra tájban tényleg megjelent az áldozat. Matej ekkor közvetlen közelből rálőtt. A szerencsétlen felordított, földrezuhan és pár pillanat alatt kiszenvedett. Néhány másodperc múlva feltűnt a fák között a szakállas ember alakja.

Kihallgatása befejeztével felmutatták Matejnek Reinitz fényképeit, melyeken a leghatározottabban felismeri azt a szakállas zsidót, aki a gyilkosságra felbujtotta. Viszont az áldozatról, annak ruháiról és értéktárgyairól adott leírásból a rendőrség majdnem kétséget kizáróan megállapította, hogy az áldozat Leichter Salamon máramaroszigeti szabómester volt, akit 1922 nyarán csalt át Reinitz Csehszlovákiába.

Bármennyire valószínűsítve látszott Matej vallomása, a rendőrség mégis próbának vetette alá. Felszólította Matejt, hogy mutassa meg a gyilkosság színhelyét. Matej egy rendőri bizottság kíséretében kiszállt a bankói erdőségekbe és elvezette a rendőrséget arra a helyre, ahol szerinte a gyilkosság történt. A beismerő vallomásnak döntő jelentőséget ad, hogy Matej pontosan ugyanazt a helyet jelölte meg a gyilkosság színhelyeként, ahol később Leichter Salamon hulláját megtalálták.

Amennyiben ez a vallomás beigazolódik, úgy Reinitz bűnössége bizonyos, de nem mint gyilkosé, hanem mint felbujtóé. Pongrácz kassai rendőrtanácsos a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást, s annak legközelebbi fázisa Kollárnak Matejjel leendő szembeállítására lesz.

Jugoszláviában megkezdődött a választási agitáció

BELGRÁD, május 10. Az ellenzéki blokk manifestumot bocsátott ki, amelyben megállapítja, hogy a kormány álláspontjával ellentétben, a szkupstina munkaképes, s a parlamenti krízis egyetlen megoldása a munkakormány alakítása. Ezzel szemben a demokraták Pasiccsal egyetértve a parlament felosztatását követelik s már meg is indították a választási agitációt.

Ahogy engem ver az isten...

Várady Aladár országgyűlési képviselő dala. Moravetz-kied. s. mindenütt kapható! 3

HIREK

— (A Magyar Párt Intéző Bizottsága.) folyó hó 12-én Intéző Bizottsági ülést nem tartja meg, tekintettel arra, hogy a Párt nagygyűlése folyó évi június hó 1-én Brassóban lesz. Erről a Pártvezetőség az Intéző Bizottság igen tisztelt tagjait ezúton értesíti.

— (Az Osztrák-Magyar Bank felszámoló bizottság két tagja Bukarestbe jön.) Bukarestből telefonálja tudósítónk, hogy Zamreceanu és Luffardo, az Osztrák-Magyar Bank felszámoló bizottságának két tagja holnap reggel érkezik Bukarestbe, hogy a Banca Nationalával a Romániát megillető két milliárdnyi aranykorona ügyében tárgyaljanak.

— (Az udvarhelymegyei tanítókat május 1-től szabadságolták.) Az udvarhelymegyei állami tanítók rendeletet kaptak a revizorát után, hogy akik a múlt augusztusban tartott vizsgát kellő eredmény nélkül tették le, azok ez év augusztusában újabb vizsgára tartoznak jelentkezni. A rendelet hangja szigorú és a vizsga is annak ígérkezik, amennyiben azt hangsúlyozza, hogy ott a tanítóknak, a román nyelv tökéletes birásáról kell bizonyosodniuk. A vármegyei revizor kiegészítő az érdekelte tanítók részére — akik a tanítóság zömét képezik — hogy május hó 1-től szabadságra mehetnek. Ez idő alatt románlakta területekre mennek a tanítók, hogy társalgás útján pótolják tudásuk hiányait. Ezeknek a szabadságolt és más vidékre távozó tanítóknak a záró vizsgákra vizsga kell tenniük tanulmányukból iskoláikhoz, hogy tanítványukat levizsgálhassák.

— (Jassyban terjed a kiütéses tifusz.) Jassyból táviratozzák, hogy az ottani hatóságokhoz a kiütéses tifusz állandó terjedéséről érkeztek jelentések. Az óvintézkedéseket meglették.

— (Halálozás.) Nagykároly magyar társadalmának súlyos gyászja van. Brugós Gyula dr. ny. órnagy-orvos a római katolikus hitközség világi elnöke áldásos életének negyvennyolcadik évében Erlangenben, hová hosszas és fájdalmas betegsége gyógyulást keresni ment, elhunyt. A megboldogult hűlt tetemeit Nagykárolyba hazaszállították és óriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

— (Juniushoz hozzá forgalomba az új román fémpénzt.) Bukarestből jelentik: A Brassói Lapok már közölte, hogy a pénzügyminisztérium Brüsszelben az „Allard” cégnél négyszázmillió értékű egy és két lejes fémpénzt rendelt. A pénzügyminisztérium a fémpénzt juniushoz fogja forgalomba nozni, amikor a legalább százmilliónyi készlete lesz belőle. Eddig csak negyvenmillió lej értékű egy és két lejes érkezett meg Brüsszelből.

— (Temesvár «német» városa. Nehány nappal ezelőtt megtört, hogy Coste prefektus a nyelvhasználatról egy rendeletet adott ki, amelyet azonban még idejekorán visszavont. Most azután — mint temesvári tudósítónk jelenti — Coste prefektus mégis kiadta a rendeletét a következő változással: A kérvények, beadványok, hirdetmények, felhívások csak akkor fogadhatók el, ha azokat hibátlan román nyelven írják. A kérvények, beadványok, hirdetmények, felhívások az államnyelv mellett még más nyelven is fogalmazhatók, másodsorban azon a nyelven, amely az illető helységben a leginkább elterjedt, harmadsorban használható az a kisebbségi nyelv is, amelyet a vidéken beszélnek. A prefektus azt a felvilágosítást adta Temesvárról, hogy ott a kisebbségi többség nyelve nem a magyar, hanem német. Tehát az elfogulatlan prefektus ilyen egyszerű nyilatkozattal azt a magyar várost németnek deklarálta. E rendelet szerint most már a magyar színház plakátjain is csak utolsó sorban szerepelhet a magyar műsor, a hirdetményeken szintén. A rendelettel különben a Magyar Párt temesvári tagozata is foglalkozott, mert azt teljesen sérelmesnek tartja. A párt leszegezte, hogy még ha figyelmen kívül hagyják is az 1910 évi népszámlálás adatait és csak az 1920 évi népszámlálás alapulvételével a város összlakosságá-

nak a száma 82.689, amelyből csupán 26.185 lelket vettek magyarnak, és a városban lakó 8.296 zsidót külön nemzetiség gyanánt szerepeltettek a statisztikában, míg 29.188 embert németnek vettek. Ha a zsidóságnak csak ötven százalékat számítják magyarnak (pedig a temesvári zsidóság szinte kivétel nélkül magyarnak vallja magát) — ugyanis 30.333 magyar lakosa van a városnak, tehát mindenképpen többségben van a város magyarsága a németekkel szemben. A Magyar Párt véleménye szerint a rendelet csak a hatósági hirdetményekre vonatkozhat.

— (Az állami tisztviselők figyelmébe.) Tudtára adjuk az összes állami, megyei és községi alkalmazottaknak és valamennyi nyugdíjasnak, hogy ez év június havi járandóságait (fizetést, nyugdíjat stb.) csakis azon esetben fizetheti ki a helybeli pénzügyigazgatási pénztár, hogy ha a fizetési jegyzékek (Statok) nyugtát stb. számfejtés alkalmával az illetők adóhivatali nyugtákkal igazolni tudják, hogy az ez évi összjövedelmi adót (Impozitul pe venitul global) befizették.

— (Prospateanu volt képviselő automobilszerencsétlenség áldozata lett.) Aradról táviratozzák: Prospateanu volt kamarai képviselő a Nagylak és Pécska közötti országuton automobilszerencsétlenség következtében meghalt.

— (Tömörkény István szobrát kap.) Szegedről táviratozzák: Tömörkény Istvánnak a legközelebb a szegedi kulturpalotában szobrot állítanak.

— (Köszönetnyilvánítás.) Mindazoknak, akik felejtethetetlen édes anyánk, öv. Wolfsohn Miksáné elhalálozása alkalmával részvételükkel felkerestek, ezúton mondunk halás köszönetet. A gyászoló család.

— (Csak este tíz óráig van víz.) A városi vízművek vezetősége arra kéri a város lakosságát, hogy a vízhasználatnál kellő takarékosággal járjon el, mivel ellenkező esetben a vízművek vezetőségét abba a kényes helyzetbe juttatja, hogy a város vízszükségletét nem fogja tudni fedezni. Különösen az önműködő, öblítő berendezések, u. m. angol kőzetek stb. jókarban tartása kéri, mert ilyenképpen sok, teljesen felesleges vízpazarlás kerülhet el. A víz hiánya jelenleg is érezhető, úgy, hogy Óbrassó és Bolonya csőhalálzata további intézkedésig este 10 órától reggeli 5 óráig zárva lesz.

— (Mellbeszurta magát egy bajonettel.) A Hosszu-ucca 69. számú házban öngyilkosság történt. Gyurean András asztalos, Hosszu-ucca 69 szám alatti lakos egy katonai bajonettel mellbeszurta magát. Tettét idejekorán észrevették és beszállították a polgári kórházba, ahol nyomban kezelés alá vették. Mivel a bajonett nem ért nehezebb részeket, Gyurean valószínűleg életben marad. Kihallgatása során öngyilkossága okául azt vallotta, hogy barátnője, akivel 11 esztendeje jóban van, legutóbb visszautasította házassági ajánlatát.

— (Betörés egy brassói borkereskedésbe.) Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak Schlandt Marie Hirscher-uccai borkereskedésbe és elvittek onnan 100.000 lej értékű árut. A betörők az udvarról hatoltak be az üzletbe, olyképpen, hogy felfeszítettek egy vasráccsal ellátott ablakot és azon keresztül jutottak be az üzletbe. A rendőrség megindította a nyomozást.

(*) Kiállítás. Május 12—15, női és férfi fehérmű kiállítás a „Julius Nedoma cég, kapuuccai divatüzletének összes kirakataiban.

(*) Az arany háromszög. Ma már ott tartunk, hogy mindenki ismeri Arsene Lupin nevét és igazán kevesen vannak, akik egyik vagy másik kalandját nem olvasták volna. Mindezek közül leghíresebb „Az arany háromszög”, melynek filmváltozatát vasárnap mutatja be az Apollo Mozgó. Ugy a vasárnap színrekerülő első rész, mint a szerdán vetítendő második rész felvonásról felvonásra fogja az érdeklődést. Jön egy kanadai film, az „Orkán”.

(*) Izsák Ferenc tánciskolájában (Gewerbeverein) május hó 19-én új táncfolyam veszi kezdetét.

Laus reform

— (Párisban magyarországi és romániai zsebtolvajokat tartóztattak le.) Párisból táviratozzák: A rendőrség három nemzetközi zsebtolvajt tartóztatott le. A három zsebtolvaj közül kettő, Jellinek Károly és Bischitz Ernő magyarországiak, a harmadik, Schwachter Márton romániai.

(Lakbérleti törvény.) Mindenkinek érdekel az új lakbérleti törvény. Hiteles magyar fordítása megjelent és megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályánál Brassóban. Ára 10 lej.

— (A román állampolgárság megszerzésére és elvesztésére vonatkozó törvény hiteles magyar fordításban megjelent. Ára 8 lej. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy megrendelhető 3 lej portódíj befizetése mellett a Brassói Lapok könyvosztályánál.

MŰVÉSZET

A Waldbauer-Kerpely-négyes második estélye. Kodály, Zoltán, a magyar művészet büszkesége, ki egyébként négy évvel ezelőtt az internacionális svájci zeneünnepély alkalmával az egész európai kritika legnagyobb elismerését vívta ki magának és kit lapársunk, a Kronstädter Zeitung, röviden »fiatal magyar zeneszerzőnek« nevez, kinek »ismeretlen« (11) vonósnégyesét fogják játszani —: Kodály Zoltán szolgáltatta c-moll négyesével a tegnapi Waldbauer-Kerpely estély legjelentősebb program számát. Kodály műve (opus 2.) mintegy tizenöt éves és a ma művészi pályájának zenitjében álló zsemmester e négyes megírása óta, ha szám szerint nem is sok, de művészeti súlyra nézve — tizhatszázéval mondhatjuk — örökbecsű alkotásokkal ajándékozta meg a világot. Azóta haj, mennyi sok Debussy és Puccini limonádésodott el, mennyi sok u. n. uttörő Marx, Brunetti-Pisano, sőt Hindemith vesztette el izgalmaságát, de Kodály c-moll négyese — ön kénytelenül Goethe szava jelentkezik: herrlich, wie am ersten Tag! Nincs ferünk itt, hogy ez őserőjű invenciótól duzzadó, minden hatáshajhásztól mentes és mégis minden ütemében lenyűgöző eredeti ségű alkotás szépségeit részletesen elemezzük. Nem is igen lehet ezt szavakkal, sem szakszerűen, sem pedig lírai parafrázisokkal (jelzővégeladással). Sok egyéb közt arról is kellene beszélni, hogy ez a mű, erős faji jellege mellett (mely első sorban, mint minden igaz műalkotásnál, a mű szellemében nyilatkozik meg — bár a kitűnő zenei folklorista Kodály is mindig jelen van a munka tematikájában) szóval, hogy ez a kompozíció pregnans faji jellege mellett is milyen szervesen illeszkedik bele a Wagner utáni instrumentális zene általános fejlődési vonalába és milyen számottevő tényezője a fejlődés előbbrevitelének. Csak a variációs tételre mutatok rá: a variációs tétel eddigi legnagyobb mestereinél, Beethovennél és Brahmsnál, a formai kapcsolódottság mozaikja; (más irányt mutatnak, Kodály éval rokoni, Schumann szinfóniai etudjai és Vincent d'Indy Istar-variációi). Kodály-nál az egyes variációk hangulati tartalma között fennálló kölcsönvonatkozások, az egész tételt — a formai kapcsolódottságon túl — egy egységes költői hangképé alakítják. Kodály művén kívül Beethoven üde ifjúkori g-dur négyese (op. 18. 2.) és Mozart g-moll vonós ötöse került előadásra, melyben a második brácsa-szólómot a helybeli S. Biemel ur látta el — kitűnően. — A Waldbauer-Kerpely négyes játéka minden dicséreten felül állott. Mikor a Kodály-négyes transzcendentális szépségű lentójában a főszólam kenséges elegiáját a cselló és második hegedű szivdobogató picciratói festik alá, a hallgatóság érezte, hogy az értelemző művészet tökéletes megnyilatkozásában részesül.

H. H.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap, délután 3 órakor Zöldhelyi Anna fellépésével: Szép Heléna.
Vasárnap este 8 órakor Zöldhelyi Anna fellépésével: Drótostót.
Hétfőn este 8 órakor Zöldhelyi Anna fellépésével: Pompadour.
Kedden este 8 órakor Zöldhelyi Anna fellépésével: Aranymadár.
Szerdán este 8 órakor: Mintha álom volna... Operett ujdonság.
Csütörtökön bucsuelőadás: Mintha álom volna, operett.

Zöldhelyi Anna — Marinka táncosnő. Nagyon szép estéje volt pénteken a magyar színháznak. Zöldhelyi Anna legjobb szerepei egyikében, Marinka táncosnőben lépett föl és mind drámái, mind könnyebb és vidámabb jelenéseiben bájának, játék- és ének-művészetének teljességét adta. Elsőfelvonásbeli pompás jelmeze és tánca föltöbbször tetszett. Vénusz Árpád méltó partnere volt a kiváló művésznőnek, míg Somogyi Rózi és Dési Jenő együttese énekben, léhaságban s főképp mestertáncprodukciókban hatott. Szabadkai és Zilahi komikus szerepüket nagyon jól aknázták ki. Mészáros kitűnő drámai alakításban érvényesítette művészi érzékeit. A színház megtelt.

A magyar színház hírei

Ma, vasárnap délután a Redoutban 4 órakor Zöldhelyi Anna vendégfellépésével Szép Heléna kerül színre. A zenekíséretet a nagyszerű városi zenekar látja el.
Vasárnap este 8 órai kezdettel Zöldhelyi Anna vendégfellépésével Lehár Drótostót című operettjét játsszák a magyar színtársulat tagjai. Deésy, Kassay, Bodor, Vénusz játsszák. A főszerepeket.

Hétfőn utoljára e szezonban Pompadour operettet hozzák színre Zöldhelyi Annával a címszerepben.

Az aranymadár operettet ujtják fel kedden a Redoutban Zöldhelyi Anna bucsufellépésével.

Mintha álom volna című operettben bucsuzik a magyar színtársulat Brassó város közönségétől szerdán és csütörtökön. A fő női szerepet Lengyel Irén játssza, aki már felgyógyult súlyos betegségéből. A magyar színtársulat utolsó előadása csütörtökön lesz és szombaton már megnyitják a temesvári nyári színikört a Vörös malom előadásával.

Zöldhelyi Anna végleg le szerződött Zöldhelyi Anna ma le szerződött Fekete Mihály társulatához és Temesvárt Marinka táncosnőben fog először fellépni. A gázsija a legnagyobb pri madonna gázsij Erdélyben: 24000 lej.

Szolid órajavitóműhely!

OSTERZETZER H.
BUZASOR 9.

ENGBER VIKTOR

világítási és erőműberendezési vállalat
Brassó, Hirscher-ucca 18. sz.

Tervez és elfogad minden nagyságú erőműberendezéseket és szereléseket, garantált szakszerű és előírás szerinti kivitelben. 6666
Dinamók, villanymotorok, villany-szerelési anyag szállítása. 6666

8847

Árajánlatokkal kívánatra szívesen szolgál.

Azonnali belépésre kerestetik fiatal, vizsgázott, hadmentes teher és személyautóhoz, ki a szereléshez is ért. Ajánlatok R. Ghinu-Salea, C. postafiók 25. 1. üldendő. 546

soffőr

Ne féljen, nem sir a gyermeke, ha HÖFER-gyermekek hintőport és HÖFER-gyermekek krémet használ.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

KÖZGAZDASÁG

Az angol munkáskormány első költségvetése

Mért hagyták ki a költségvetésből a népjóléti intézményeket?

A Brassói Lapok tudósítójától.

BRASSÓ, május 20. A munkáskormány pénzügyminisztere, Snowden jórészt személyes sikereként könyvelheti el a meleg fogadtatást, amelyben költségvetését a parlament és a sajtó fogadta. Nagyon érdekes, hogy a személyi momentum ilyen nagy mértékben befolyásolja Angliában még egy olyan száraz, és minden tekintetben objektív valaminek a megítélését, amilyen az állami költségvetés. Asquith abban a beszédében, amelyben Snowdennek elismerését fejezte ki, külön kiemelte, hogy még sohasem hallott ilyen világos, áttekinthető és összefoglaló pénzügyminiszteri előterjesztést, pedig már nagyon sok budget-vitában vett részt. S az ökonomiét, ez a komoly közgazdasági ap, amelynek véleménye a City véleményével azonos és azt nagy mértékben irányítja, szükségesnek látja megjegyezni, hogy a miniszter hangját a teremnek minden részében igen jól lehetett hallani. Egyébként nekünk ez a személyes siker nem újság, mert a legnagyobb magyar pénzügyminiszter, Wekerle Sándor mindig igen forró szószoki sikereket aratott a pénzügyi expozícióival, már a legelső is, amely valóságos frenetikus hatást keltett, bár igaz, ebben az első sikerben annak is volt része, hogy a magyar pénzügyek történetében az volt az első olyan költségvetés, amely nem hiánnyal, hanem fölösleggel záródott.

Snowden tehát minden jel szerint jó szónok, de az ő sikerében is más tényezők közrejátékoznak. Legelső sorban az, hogy a közvélemény igen nagy nyomástól szabadult meg, midőn a költségvetésből kikerült, hogy a munkáskormány még semmit sem szaktított ki a várt népjóléti intézmények költségére, hanem az egész harminc millió font sterlingnyi előirányzott fölösleget a közvetett adók, és kis részben az egyenes adók csökkentésére fordította. Ez a harminc millió pedig meghaladja a román állam egész évi költségvetését, mert majdnem 27 milliárd lej jelent.

Snowden a népjóléti intézmények kikapcsolását azzal indokolta, hogy ezt a költségvetést még nem a munkáskormány állította össze, hanem elődjétől így vette át. De mégis arra mutat ez, hogy a munkáskormány bőles mérsékléssel kezeli az angol birodalom pénzügyi érdekeit és megfontolatlan reformokkal, meg nem alapozott kísérletekkel semmit se akar kockára tenni abból, amit az angol politika évszázadok során felépített.

Es bár bejelentette azt is, hogy a jövő évi költségvetésben a munkáskormány már megkezdte a maga programjának megvalósítását, a közvélemény mostani meggyűvása mégis érthető.

Az Economist megállapítja, hogy minden kormányzat két legelsőrendű feladata közül az egyik a pénzügyi politika és az a feladata, hogy a munkáskormány fennmaradását az ebben aratott siker biztosítja. Különös volna, ha most mégis egy pénzügyi kérdés buktatná meg a munkáskormányt, a Mac Kenna várnok ügye, ami tegnapi táviratunk szerint nem lehetetlen.

(—) A molnárok újból a liszt kiviteli illetékének leszállítását követik. Bukarestből táviratozta tudósítónk: Az erdélyi és a regátbéli molnároknak egy küldöttsége jelent meg Constantinescu Tanács kereskedelmi miniszter előtt, s kérte a liszt kiviteli illetékének újból való leszállítását, arra hivatkozva, hogy a liszt árának Bécsben történt esése a román liszt kivitelét károsan befolyásolja. A miniszter elfogadta a küldöttség memo randumát, s a molnárok szerint a benyújtás az, hogy a lőést kedvező formában fogadják elhatározni.

(—) Ezt hűl a magyar gazdaság helyét. Buda esti értesülésünk szerint a románok már minden körben érezik a magyar gazdaság iránti érdeklődést, és az érdeklődés nem szűnt meg teljesen. A hangulat Bécsben is nyugodtabb: megcáfolták a tévesztetésről szóló híreket, és azt a francia forrásból eredő hírt is, miszerint a bécsi pénzügyi állana megszűnés előtt.

A MAI PÉNZPIAC

Szombat, május 10.

A világpiacra a svájci frank lanyhult s ennek megfelelően az erős valuták emelkedtek. A francia frank napi árfolyamvesztéséből semmit sem szerzett vissza.

A belföldi pénzpiacra tegnap délután erősödött a már dél előtt meginduló kereslet, de mivel eladó nem volt, üzlet nem jött létre; este egy svájci frankot 35.25 lejjel kerestek s ennek felelt meg a többi árfolyamok is.

Ma reggel óriási kereslet volt az egész piacon; Bukarest nem tudta kielégíteni az erdélyi lázas keresletet s így ismét nem volt üzlet. Déli keresleti árfolyamok a bankok között: egy francia frank 12, egy svájci frank 35.40, egy angol font 867, egy dollár 197, egy cseh korona 5.80, egy lejért 355 osztrák korona és 455 magyar; ez volt az egyetlen idegen pénznem, amelyben ezen az áron kínálat is volt. — Az itteni pénzpiac mai képe majdnem teljes biztonsággal mutatja, hogy itthon a lej erőteljes hanyatlását várják.

Zürich. Devizák (zárlatban a napi zárlattól való eltérések). Nyitás: egy dollár 5.63 és egyenlő (egyenlő), egy angol font 24.60 és fél (+3 és fél), száz francia frank 33.72 és fél (+12 és fél), száz olasz lira 25.10 (+5), száz cseh korona 16.48 és háromnegyed (+3 és háromnegyed), száz dinár 6.97 és fél, száz lej 2.85, tízezer magyar korona 0.60, tízezer osztrák korona 0.79 és egyenlő, száz járadékmárka 130.

(—) Budapesti értéktőzsde. Az ármorzsolódás tegnap is folytatódott, csak igen kevés papír volt kivétel. Zárlati árfolyamok ezrekben: Magyar hitel 575, Osztrák hitel 205, Salgó 600, Rima 107, Déli vasút 63, Államvasút 557, Kohó 472, Atlantika 30.5, Ganz-Danubius 3100, Kőszén 3140, Papír 25, Nasici 1950, Szlavónia 90, Földhitelbank 315, Viktória 206, Kereskedelmi hitel 33, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1195, Beocini 920, Uriányi 945, Láng 142, Lipták 10.75, Schlick 69, Brassói 300, Zabolai 108, Cukoripar 2425, Klotild 65, Temesi szesz 200, Hungária Műtrágya 195, Olasz Bank 20, Angol-Magyar bank 63, Leszámitoló 78, Magyar-Cseh Bank 26, Nova 148, Kronbergerfa 13, Közüti 36, Csáky 19, Izzó 595, Magnezit 1800, Viktória Bátor 6.25, Malomsoki 8, Ofa 525, Pesti Hazai 3770, Fegyver 930.

(—) Még is jön a bányatörvény. A legújabb bukaresti hír szerint a bányatörvényt még ezen az ülésszakon be akarják terjeszteni a parlament elé, s csak az idegen tőkével dolgozó vállalatok érdekében lesz rajta némi módosítás.

(—) A hentesek és mészárosok — kereskedőknek számítandók. A legfőbb pénzügyi tanács utolsó ülésén olyan határozatot hozott, amely szerint a mészárosok és hentesek adózási szempontból kereskedőknek számítandók. Ez a határozat évszázados szokásokat dönt meg, ennek a jelentős kisipari ágának a további fejlődését hátrányosan befolyásolja.

(—) Mérnök közgyűlés Kolozsváron. A mérnökök egyesülete azt határozta, hogy a negyedik évi közgyűlését május 24—31 között Kolozsvárra tartják meg. A közgyűlés résztvevői 25-en érkeznek Kolozsvárra s aznap délután lesz a megnyitó ülés és a választások; 26-án a szakosztályok külön tárgyalásai folynak le, 27-én délelőtt a közös tárgyalás és délután együttes ülés. A résztvevők meglátogatják Kolozsvár, Torda, Zala, Déva és Vajdahunyad bányáit és ipartelepeit. A vasúton a nagygyűlésre utazók 75 százalékos engedményt kapnak.

SPORT

Megjegyzések egy nyílttéri nyilatkozathoz

Az SA Olympia KTV a Brassói Lapok egyik legutóbbi számában nyílttéri nyilatkozatot tett közzé, amelyben a klubbal szemben követett hátrányos elbánásról panaszkodik, s egyúttal bejelenti, hogy a bajnokságban való további részvételről lemond, de lemond egyúttal a kerületi bajnokságról folyó kardvívó, könnyű atlétikai és teniszversenyekről is. Egyben hangsúlyozta, hogy ama esetleges ellenve tésnek megelőzése végett, hogy két Olympia játékos játékjogának felfüggesztése miatt kerületi klub a bajnoki címre aspiráló második csapattal a mérkőzést, a Brasoviával még lejátsza a bajnoki mérkőzést, de a BMTE-et lemondja az ő javára.

Hogy ki áll ennek a nyílttéri nyilatkozatnak a háttérében, s miében áll ez a vélt sérelem és hátrányos bánásmód, ami miatt az Olympia lemond minden esetleges diadaláról, azt a következőkben világosítjuk meg:

A vélt sérelem abban áll, hogy a fegyelmi bizottság az Olympia két játékosát négy-négy heti időre letiltotta.

Az egyik letiltás felette súlyos szabálysértés miatt történt. Az Olympia egyik játékos, Grietsch, a Hargita-Olympia mérkőzés során a bírónak ezzel a közvetlen kérdéssel fordult:

Menyivel fizették meg, hogy a mérkőzést a Hargita részére nyerje meg?

A sértés súlyossága nyilvánvaló, s ezért a fegyelmi bizottság négy heti letiltásra ítélte. Hogy mennyire nincs oka panasznak az Olympia játékosai ezért az ítéletért, misem bizonyítja abban, mint az, hogy az ítélet ellen annak enyhéje miatt a bírót testület felelősségét jelentett be.

A másik eset, amely a klubot tényleg egyik legjobb játékosától fosztotta meg, szintén a súlyosabbak közé tartozik. Az Olympia egyik játékos, Henisch, holott tudta, hogy ezért már egy más-együletbeli játékos kizárta és valamelyes szerint tudta, hogy meg nem engedett dolgot cselekszik, szegekkel verte ki cipőjét, stopni helyett, s ezzel egy másik játékos megsebesített. Természetes, hogy a sebesült panaszára a bíró kizárta a játékból, s hogy ezért a fegyelmi bizottság elé került, amely igen enyhe büntetést, négy heti letiltást szabott ki rá.

Ez az, ami miatt az Olympia sértve érzi magát, és a lényege a nyilatkozatnak az, hogy kendőzni akarták ezzel a Brasoviának a bajnokságban az Olympia elé való kerülését. Kétségtelen, hogy a Brasovia a kerület legjobb csapata, s hogy sikerült az Olympiának az őszi bajnokként 1:0 arányban megverni a Brasoviát, az még nem ok arra, hogy az Olympia idegeskedjék azért, mert az őz folyamán elért vezető pozícióját nem tudta megtartani.

(x) A brassói kerület vívóversenye. Május 9—10-ikén zajlott le a brassói kerületi bajnoki verseny. Fontosabb eredmények: Szépségverseny. Első Steinhart György (Brasovia), második Lantos mérnök (Concordia). Sepsiszentgyörgy. Versenyvívás: győztes Lantos-mérnök, második Steinhart György, harmadik Radulescu Florin kapitány (Brasovia). A verseny megnyitására jelen volt Olteanu tábornok hadtestparancsnok, a Brasovia al-elnöke, mint a verseny díszelnöke, egyúttal Schmidt tábornok, kerületi elnök.

Klador: Brassói Lapok, Concordia.

Lázadó szív

A „Brassói Lapok” eredeti regénye. (31)

Írta: SZEDERKÉNYI ANNA.

Utközben találkoztak még Hiu Bölcseséggel és Kufár Hittel. Mind a nyomába szegődtek Lázadósívnak, hogy elgáncsolják, kigunyolják, de ő nem törődött velük, csak menekült karján a halódó Szeretettel. Már azt hitte, nem éli túl, már azt hitte, együtt pusztulnak mindketten, amikor a hegy tetőjén, az égető napon, szikasztó szélben eléjük toppant az Örök Jó.

Az Örök Jó átölelte a beteg, fáradt, zaklatott Szívet és halódó kisedet. Nem kerdezett semmit, csak vitte és ágyat vetett nekik a Jöreménység nyoszolyáján...

— Itt fogtok újra éledni és itt kezdődik megint a ti országotok és uralkodástok — mondta nekik, mert a Szív és Szeretet végül mégis diadalmaskodik...

— Talán — — tette hozzá halvány mosollyal Füzesi Tamás és fenn az erkölyen Levelky Anna enyhülten törölte le az arcáról lepergő könnyecpet.

„Végül mégis diadalmaskodik a Szív és Szeretet” — egész bizonyosan! — tette hozzá teljes meggyőződéssel.

A felolvasót megrohanták az ismerősök és ismeretlenek. Még azok is, akik mást vártak, több szórakozást és kevesebb gondolatot, érezték, hogy a mindennapinál sokkal többet kaptak. Betódultak a művészszeretőkhöz, hogy üdvözlőlk. Tamás kezét szorított velük, gépiesen, félig öntudatlanul felelt a bókjaikra. Egész idő alatt az ajtót-nézte, amíg tolongtak körülötte. Égő türelmetlenség lobogott a szemében. Mindzeken a férfiakon és nőkön túl ő valakit mást várt, azt az egyetlenyet. Azt az egyet, akire gondolt, amikor a Szeretetet diadalra vitte. Azt a leányt várta, aki tanaitikus hittel mondta:

„És mindig tovább menni... És mindig hinni, hogy ezentúl jobb lesz!”

Megérezte-e vajjon az a lány, kit látott ő maga előtt a hegye kusznai karján kisededével, a Szeretettel? Megérezte-e?

Sováran, lázasan leste az ajtót. De az nem jött, akit ő várt. Hogyan is hihihette, hogy el fog jönni hozzá? Azt megtehette, hogy meghaligassa ott, ahol mások, az idegenek, azt megtehette és megis tette. Eljött búcsút járni és már megy is vissza a poros országúton, viszi a tenyerén szegény szívét...

A Tamás arcáról eltűnt minden fény és sugárzás. Mintha láthatatlan kezek törölték volna le. Észrevették, akik körülötte állottak, az egyik mondta:

„Fáradt vagy.”

— Igen, azt hiszem, — felelte Tamás.

— De erről még beszélnünk kell és fogunk is — tette hozzá előbbi szavaihoz a szépirodalmi hetilapnak a szerkesztője. — Azt hiszem használhatnám ezt a munkát.

— Majd alkalomadtán, — felelte Tamás és ebben a pillanatban már semmisen érdekelte, pedig voltaképpen azért csinálta az egészet, mert mégis csak így gondolt belekapcsolódhatni a napi forgatagba.

— Majd később, igen, — ismételte zavartan, — módot fogok keresni...

Üres szemekkel nézett körül.

Mind itt vannak, csak az az egy...

Marjussza oldalt állott Margittal. Az arca tüztől, a szeme az izgalomtól csillogott. Ő neki ez kellett! Ez tetszett neki, ez a zűrzavar, ez a sok idegen. Minél több idegen — új ember... Új emberek; új lehetőségek... Így szokta ő mondani...

Lassan széjjeloszlottak az emberek és ők végül egyedül maradtak.

— Most hová megyünk? kezdte Marjussza felcsillanó szemmel.

— Hová mennénk? Haza, — felelte Tamás helyett az édesapja.

Marjussza lekönyítette a fejét, szinte el sem tudta gondolni, hogy mindezek után régi következik.

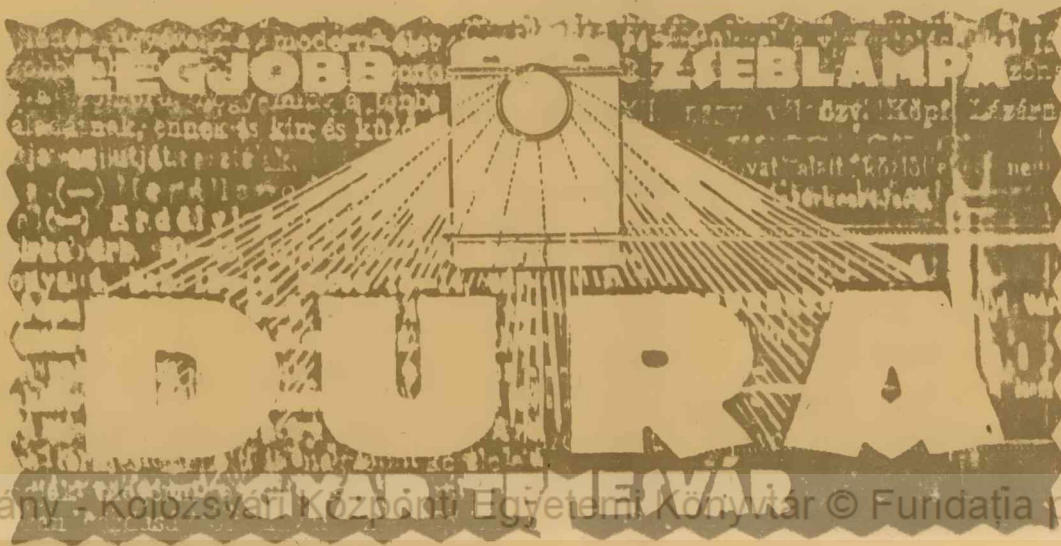
— A gyerek vár, táian sir is, — mondta öreg Füzesyné...

— A gyerek, — motyogta Marjussza és hallotta, amint bővülről ernyedten, törten csapódtak össze kiterjesztett szárnyai...

Hazafelé-menet úgy intézte, hogy Tamással egyedül maradnasson. Félrekenyén nézett körül és eldörmögte magában. Ugy gondolta, hogy most ő is fog tudni beszélni. Még tele volt mindenféle gondolatokkal. Kikülkötöttek, de meg, majd ha beszélni kezd róla... Majd adódik... Közel érezte magát az urához. Ráapintott, megérezte benne a küzködő, gondolatait véres verejtékekkel termelő férfit... Most először sejtette az utat hozzá, amióta visszatért.

— Tamás, — kezdte, — azt akarom mondani neked...

(Folyt. köv.)

Nagyrománia legnagyobb női konfekció áruháza.

**Olcsó hét
csak május 12-től
május 19-ig.**

Nagymennyiségű legutolsó divat szerinti ruhák, kosztümök, kabátok, bluzok, aljak stb.

rendkívül olcsó árakon

kerülnek eladásra, mert vállalatunk nagy fogalma és legmodernebb gyártási technikánk **mindenki által könnyen**

elviselhető árakat eredményeztek. Emellett fokozott mértékben arra törekedtünk, hogy a lehető **legjobb minőséggel** szolgáljunk vevőinknek.

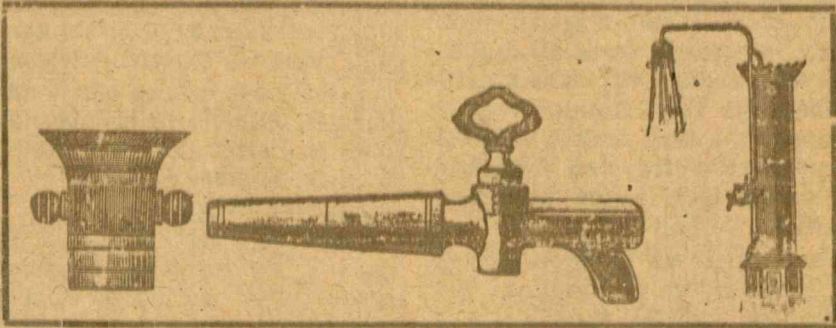
Kérelem!

Jelszavunk nem a tömegkiszolgálás, hanem vevőink igényeinek **tökéletes kielégítése.** Használják tehát a déli előtér is vásárlásra.

Áruházunk reggel 8 órától este 7 óráig megszakítás nélkül **FENYVESI és SÁMUEL** nyitva van. BRASSÓ, LENSOR 31-33.

KÉREL JÁNOS, ARAD

FÉMONTÓDE ÉS FÉMIPARI VÁLLALATA, STR. EMINESCU 17-33.

Elvállal mindennemű sárgaréz és fémöntvényeket. Készít rézmozsarokat, víz- és borcsapokat, rézfűrdőkályhákat. Versenyképes árak. Tiszta munka.

Elvállal Márvány és gránitáru gyár Raktáron

építő munkákat és műveléses kivettelt sírmlékeket.

NAGY JÓZSEF

BRASSÓ
Kut-ucca 50.

olcsó sírmlékek és bútorárványlapok.

Longines
7 GRANDS-PRIX
Legpontosabb óra

U! Nagy raktár férfi, női és gyermek ruhákban. Tavaszi felöltők, raglánok, gumikabátok.

Dr. BALOGH
URISZABÓ

KOLOSTOR-UGCA 29. SZ.

U! Munkás öltönyök és nadrágok. - Meglepetően olcsó, szabott árak. Külön mértékutáni osztály.

Borszéki közbirtokosság Elnöksége.

Közgyűlési meghívó.

A „Borszéki Közbirtokosság” 1924 évi május hó 25-én (vasárnap), esetleg folytatásként 26-án Ditróban a község háza nagytermében d. e. 9 órától kezdődőleg évi rendes közgyűlést tart, melyre a jogosult birtokosokat ezennel meghívja.

TÁRGYSOROZAT:

1. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
2. Az 1923 évi zárszámadások előterjesztése és az 1924 évi költségvetés tárgyalása.
3. Borszék fürdő bérletére vonatkozólag az előterjesztendő szerződés, illetve egyezség felett való határozathozatal.
4. A Bánffy havas nevű erdő kihasználásra esedékes fatömegének értékesítésére vonatkozólag újabb határozathozatal és ezzel kapcsolatosan az új erdőtervény értelmében az öts bizottság megalakítása.
5. A gazdasági ügyviteli szabályzat 18 §-a értelmében tárgyalható indítványok, amennyiben legalább 250 szavazatot képviselő birtokos által terjesztettnek elő, hogyha a 19. § értelmében kivételt nem képeznek.
6. Elnöki bejelentések.

Lazarea-Szárhegy, 1924. május 7-én.
9090 A borszéki Közbirtokosság igazgató választmány elnöksége.

Dr. Csiby
1. jegyző

Olvashatatlan aláírás
elnök.

**Szaküzlet
írógépek
részére, valamint
javító műhely.**
Hans Cloos
BRASSÓ - JEGESVÁR
Pekete-u. 19. Kut-tér 1.

Üzlethelyiség,

berendezéssel a város közepén azonnal kiadó. Érdeklődni: Stepha, Buzasor 8.

Eladó

egy 12 személyes majdnem új, könnyű járatu **ECO KOSCI.**
KAKAS LÁZAR
kereskedő,
KOVÁSZNA.

BÜKKTÜZIFA

wagpontételekben és aprítva házhöz szállítva kapható az

**Erdélyi
Leszámitoló Bank-
nál, Virágsor 12.**
és MORSCHER A., Kolostor-ucca 11.

Egy belföldi vegyészeti gyár

egyeduralmasat Románia területére (sósor-száz, csontolaj, kékítő, gumiaszalicum, tinták stb. átvetttem). Keresek kereskedelmi gépontok székhelyein megfelelő szubképviselőket. E cikkek az egész ország területén már jól bevannak vezetve. Ajánlatok referenciákkal: Oskar Wiener Import-Agentura Comision Arad, Piața Stefan cel mare 9 kértnek. 547

Erdei kávéház (Wald-Cafe)

megnyit. A Póstaréten át vezető út villanyvilágítással van felszerelve. -o

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 2-1el. - Vastagabb betűvel 4-1el. - Legkisebb apróhirdetés 20 le. Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdézőkördővel válaszolunk. - Apróhirdetéseket a fenti árak mellett bizományosunknál is feladhat mind helységben, aki aztán pontosan továbbítja hivatalunkhoz.

Két tonnás **Waf teherautó**, nagyon karban **eladó**; esetleg **elcserélném** zinnmotoros **cséplő garnitúrával**. Nag Mihály Odorheiu.

Eladó, villanyerőre berendezett: Székelyi Cascavalsajt, trappistasajt, rumadur és emmentáli sajt gyárberendezés. 2000 kg. turó és 2000 lt. munkaképességgel. Cim Perdy Károly, Segesvár.

Vizsgázott **szeszgyárvezelő** és gépésztöbb évi gyakorlattal és teljes jártassággal állást keres. Cim szeszgyárvezető **Socaciu. Jud. Salaj.**

Tanulóleányok felvétetnek a K. Szentkalapszaloniában, Szentjános-ucca 34. Brassó.

Eladó egy jó cimbalom. Gyár-ut 18. Kolozsvár.

Uj gépekkel felszerelt könyvkötészet vonalára vagy anélkül eladó. Érdeklődéseket, 800.000 le alatt a kiadóhivatala továbbítja.

Modern gépekkel felszerelt könyvnyomda könyvkötéssel vagy anélkül Erdély nagyobb városában üzemből eladó. Leveleket „Gyorsajtó” jel alatt a lap kiadóhivatala továbbítja.

Polcok és üresládák eladók. Sz. József, Hirsch-ucca 22. Ugyanott **tanuló** felvétetnek.

9 járatu malom 130 HP. diesel motorral, se teszhizlaldával együtt eladó. Cim Kelet hírlapirod. Arad.

Eladó 3 drb. Ford Tractor ekével a 70 ezer le 4-es gözlokomobil 1000 mm-es Hoffher cséplővel, jeis felszereléssel 80 ezer lei. 8-as Benz motor használt, 800 mm. Wichiterle szekrényvel, timgyűrűs 1.0 ezer lei. Todoras. Hunedoara.

Asszonyok könnyű munkára felkészült állandó foglalkozásra kerestetnek. Jelentkezhet Lancel M. fiai cégél Marosvásárhely, F. ter 64.

Gépész 3 okl. állást keres elsőrangú szakmerettel és nagy gyakorlattal, gőzgép és gátszerelő Vida főgépész-Câmpeni.

Cséplő garnitúra eladó. Nehéz nyolcas Szecsbathelyi motor 720 Hoffher cséplő dupla használatra, 2 szoba konyha kamara pince azonnal kiadó. Szintén ott egy jókaron levő cserép földelő odnagy csűr szabad kezből oston eladó. Cim Avram Jancu 48 sz. Törköb.

Drótlakadály kg-ként 5 leiert és 2 darab **stráfszekér** jutányosan eladó. Vasut-u. 33.

Ügyes felsőruha- és fehérnemű varró nő házhoz Ajánkozik. Cim 9077 sz. alatt a kiadóba.

Jó forgalmu cipész üzlet Tarsat keresek vagy átadom (7 munkás dolgozik) 2 szoba konyha kamara pince azonnal kiadó. Szintén ott egy jókaron levő cserép földelő odnagy csűr szabad kezből oston eladó. Cim Avram Jancu 48 sz. Törköb.

Most érkezett és a raktáron levő al kalapokat gyári áron árusítom. Virág szállag, tüzek kapható. Költő Margit Cerna-u. 2.

Egy jó karban levő hosszú **zongora** eladó. Pekete-u. 40.

Eladó egy 8 HP Hoffher és Schrantz cséplő garnitúra. Tentsch György Frazsmar 542.

Eladó prima kóser **libasír**. - Cim 9077 szám alatt a kiadóban

Keresteti egy ügyes leány vagy fiatal özvegykavchazi felsz. galónak. Kuschmann, Lővész-u. 4. Erdélyi levelez.

2 tanulósegéd azonnali elhelyezésre kerestetnek. Cim 9077 szám alatt a kiadóban

Kere el ha zombébe 100-150 hold földet lakóházzal és gazdasági berendezéssel, istállóval, disznóállal, állomás közelében. - Cim D. Por. Pitești

Bolonyában 5 kis építkezésre alkalmas 270 nagyságú telek a 20 000 Leiert sürgösen eladó. **Bolonyában** egy kis családi ház azonnati elfoglalható takással 250.000 Lei. **Oborában** egy családi ház, mely a 16 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel és nagy kertből, előnyös feltételek mellett 850.000 Leiert eladó. Friedmann Mária, Vár-u. 47.

Perfekt könyvelő

aki egyuttal **1** vezető és mind. **három nyelvet** szóban és írásban bírja, brassói divat-üzletünkben jó alkalmazást kaphar. Az illetőnek a napi **pénztári** is kezelnie kell. Ajánlatokat „**Önálló**” jeligére e lap kiadóhivatalához kérünk.

SZATMÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR EGYESÜLET GAZDASÁGI ÉS

ALAPITVA 1867. EVBEN. NÉPBANK RT. ALAPITVA 1867. EVBEN.

SZATMÁRI

ALAP ES TARTALEKTOKEK 3.700.000. LEI.

FOGLALKOZIK A BANKUZLET MINDEN AGAVAL.